

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Отже, на основі певних здобутків і з урахуванням виявлених суперечностей є можливість окреслити актуальні завдання, що потребують вирішення: оновлення змісту і процесу підготовки майбутніх учителів, розробки відповідних інтегрованих навчальних курсів, які б не обмежувалися передачею інформації, а передбачали зміну моделей поведінки, стереотипів ставлення, позиції, розробки необхідної і різноманітної навчально-методичної літератури для вчителів і учнів із питань екології і сталого розвитку. Упровадження освіти для сталого розвитку вимагає від кожного студента, викладача, вчителя глибокої духовної роботи, особистісного самовдосконалення.

Література

1. Колишкіна А. П. Аналіз готовності вчителів початкових класів до формування екологічно доцільної поведінки школярів / А. П. Колишкіна / Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. Журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – № 4 (58). – С. 287–294
2. Кугай М. С. Основні складники готовності майбутнього вчителя до екологічного виховання / М. С. Кугай // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Стратегії розвитку екологічної освіти у ХХ столітті», (Миколаїв, 27–28 березня 2014 р.) / Колектив авторів. – Миколаїв : ФОП Швець В. Д., 2014. – С. 97–101.
3. Пустовіт Н. А. Освіта для сталого розвитку – важливий напрям підвищення екологічної компетентності вчителя / Н. А. Пустовіт // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2006. – № 28. – С. 19–22.

СИСТЕМА ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ВНЗ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Комар О. А.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Зміст підготовки майбутнього вчителя початкової школи до застосування інтерактивної технології полягає в інтегрованій навчально-пізнавальній діяльності студента у процесі навчання у ВНЗ та організаційно-процесуальному характері взаємодії викладачів, усіх задіяних в цьому процесі підрозділів педагогічного закладу в цілому. Важливе значення надається і співпраці педагогічного ВНЗ і відділів освіти, керівництва і педагогічного складу шкіл, що методично закріплюють професійні теоретичні і практичні уміння й навички студентів-практикантів, майбутніх фахівців початкової школи. Тому, коли йдеться про ефективність і якість підготовки майбутніх учителів початкових класів до застосування ними інтерактивної технології при навчанні молодших школярів, то, насамперед, це необхідно пов'язувати з усією системою організації студентської навчально-пізнавальної діяльності, в основі якої лежить висока кваліфікація науковців-викладачів вищої школи і технологічна компетентність класоводів початкової ланки, у яких майбутні педагоги проходять педагогічну практику. Тому системний підхід до фахової підготовки майбутнього вчителя початкової школи, на наш погляд, є одним з головних для визначеного нами дослідження.

Означення педагогічної системи ми знаходимо у Енциклопедії освіти «Педагогічна система (грец. Systema – ціле, що складене з частин).

Категорія «Педагогічна система» та її модифікації – одна з основних у понятійному апараті педагогіки.

У широкому розумінні Педагогічна система – це: 1) об'єднання учасників педагогічного процесу, в якому висувається педагогічна мета і розв'язуються педагогічні задачі; 2) об'єднання учасників педагогічного процесу, де їх діяльність (пізнавальна, навчальна, трудова, моральна, суспільно-політична, художньо-естетична, ігрова та ін.) є джерелом педагогічної мети і засобом її досягнення одночасно.

У вузькому розумінні Педагогічна система – це: 1) впорядкована кількість взаємопов'язаних компонентів, котрі утворюють єдине ціле і підпорядковані цілям виховання та навчання (Л. Вікторова); 2) соціально-обумовлена цілісність учасників педагогічного процесу з їх матеріальними й духовними цінностями, що взаємодіють на основі співробітництва між собою та з навколишнім середовищем, котра спрямована на формування і розвиток особистості.

У цілому, структура будь-якої Педагогічної системи (античної, середньовічної і т. д.) складається з такої взаємопов'язаної сукупності інваріантних елементів: 1) учнів (кого необхідно навчати); 2) мети навчання (для чого, з якою метою навчати); 3) змісту навчання (чому навчати); 4) дидактичних процесів; 5) вчителів (чи технічних засобів навчання); 6) організаційних форм навчання.

Сучасну Педагогічну систему складають структурні й функціональні компоненти: мета, навчальна інформація, засоби педагогічної комунікації, учні, вчителі та результат (Н. Кузьміна).

Основними факторами успішності функціонування сучасної Педагогічної системи є: відповідність поставленої мети віковим та іншим особливостям учнів; зміст, кількість і якість навчального матеріалу, спосіб, структура, доступність його викладання та інше; методи й прийоми викладання і учіння, ТЗН та ін.; рівень загальної підготовки, загальні здібності до навчально-пізнавальної діяльності, загальні характеристики мислення, уміння й навички навчальної праці, працездатність тощо; фактори, що стосуються педагогів та учнів (рівень педагогічної підготовки вчителя, рівень його знань, працездатність, особистісні характеристики та ін.; фактори, що забезпечують ефективність зворотнього зв'язку у педагогічному процесі (форми контролю, його періодичність тощо))».

Педагогічна наука визначає системний підхід як аналіз явищ і процесів у певній системі, яка дає можливість упорядкувати їх і розглядати як єдине ціле, у взаємодії і зв'язку між собою.

В цілому можна узагальнено констатувати, що дотримання системного підходу при фаховій підготовці майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології означає формування у того, хто навчає, і в того, хто навчається, особливого погляду на світ, стосунки педагога і учня, відношення до своєї професійної діяльності, усвідомлення існування кожного об'єкту в безлічі інших системних об'єктів і явищ.

Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до застосування інтерактивної технології також передбачає певну систему підпорядкованих і взаємодоповнюючих елементів, до складу яких входить організаційна структура студентської навчальної діяльності (ректорат, проректор з навчальної роботи, наукова частина, деканати, кафедри, лабораторії, Центр інноваційних технологій, бібліотека, міський і районний відділ освіти, дирекція та педагогічні колективи шкіл) різні форми аудиторної роботи, педагогічна практика, науково-дослідна робота тощо (див. схему 1). Кожна із складових даної системи тісно пов'язана між собою, взаємодіє з іншими.

Відповідно до Стандартів підготовки вчителя початкової школи складаються навчальні плани деканатом, кафедрами розробляються робочі програми навчальних дисциплін, програми спецкурсів тощо. Всі дії адміністрації факультету узгоджуються у навчальній частині університету, яка, підпорядковується проректору з навчальної роботи

Кафедри забезпечують виконання навчального плану за спеціальностями та вносять свої корекції у варіативну частину. Таким чином студентам читаються актуальні спецкурси, направлені на оволодіння ними новітніми досягненнями в галузі педагогічної науки. Продовженням методичної роботи, направленої на формування професійних якостей майбутнього педагога є організація його діяльності по виконанню курсових та дипломних робіт після проходження педагогічної практики.

Важливого значення набуває і той факт, що при організації експериментального навчання ми застосовували психологічні техніки: мнемонічні прийоми, систему зв'язків, метод місць, метапізнання, когнітивні стратегії тощо.

Оволодіння когнітивними стратегіями дозволяє нам навчатись пізнавати і продовжувати вчитись протягом всього життя.

Такі стратегії можуть включати різні підходи до викладання, включаючи групове навчання (навчання у процесі співпраці), індивідуальну методичну роботу (питання педагога, які сприяють розвитку конкретних мислительних навичок), процедури моделювання (промовляння когнітивної техніки в момент її використання), рефлексивне навчання (активна рефлексія ефективності і направленості форм своєї навчальної діяльності). Ми згодні з такою постановкою питання і відмічаємо відповідність інтерактивної технології тим інноваційним стратегічним програмам навчання молоді, про які неодноразово йдеться у працях вчених-педагогів [В. Бондар, П. Гусак, І. Зязюн, Л. Коваль, І. Пальшкова, Л. Петухова, О. Пометун, Л. Пироженко, О. Савченко, С. Сисоєва, Л. Хомич, І. Шапошнікова та ін.].

Треба підсумувати, що інтегрований підхід усіх підрозділів ВНЗ до професійної підготовки студентів спеціально направлений на здатність їх самостійно вчитись, мислити і засвоїти методику застосування інтерактивної технології у процесі навчання молодших школярів, що сприятиме зростанню їхніх професійних можливостей.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Комар О. С.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується швидкими змінами технологій, що обумовлюють формування нової освітньої системи, яка постійно вдосконалюється. Успіх реалізації неперервної освіти залежить від того, наскільки здатними будуть учасники